

Cserei Mihály végrendelete.

(Negyedik és befejező közlemény.)

19. A leveles ládám egy borjúbőrrel borított, szeggel vert láda, záros koltsú, két lengyel lakat van rajta, két rekessze vagy on belől és ugyan belső födelin két czédula vagy on ragasztva. A jobbkez felől való részében kettős betük alatt a magam tulajdon leveleim, ágostonfalvi, bibarczfalvi másutt való jószágokról, azokhoz az én testvér öcsémnek semmi köze nincsen, hanem tulajdon az én fiamot és az ő holta után az én több gyermekeimet illetik. A balkéz felől való rekeszben egyes betük alatt csomóban kötvén, vadnak az édes atyámról maradt öt levelek, a melyeket is az én holtom után semmiképpen nem kell testvéröcsém, Cserei János uram kezébe adni, ad conservandum, hanem én életemben az atyám holta után, harminczöt esztendőök alatt sok változás, futás, Brassóban való sokszori költözködés s házammak elégése között is, Isten kegyelméből mindedig kár nélkül conserváltam, úgy a fiam is conserválhatja az én holtom után, a mint az iránt való ratiókat megírtam a veresbőrű könyvemben, folio 145. és 146., a hol így kezdődik a titulus: A Levelek Regestruma.

A fiam azért igen jó provisio alatt Brassóban tarcsa boltban azon leveles ládát, és minden ládát s azokban való bonumok felett a leveles ládát oltalmazza, hogy tűz miatt kár ne legyen benne, mert pénz, köntös, egyéb portékák ha elégnek, vagy másképpen elkárosodnak is, idővel Isten áldásából más pénz s portékát szerezhetni; de ha az olyan hasznos levelek egyszer elégnek, vagy másképpen oda lesznek, azok helyébe soha sem lehet mást állítani; és ha a jószágot perleni kezdik, nem lészen mivel oltalmazni; mikor pedig valamire való levél kívántatik, nézze meg a veresbőrű könyvemben a levelek regestrumát, betük szerint, onnan meglátja, melyik betű alatt levő csomóban kell azt a levelet keresni, s könnyen feltalálhatja, ismét ugyanazon levelet abban a csomóban kell bekötni, mikor nem kívántatik, a mely csomóból ki vette volt, hogy a levelek egybe ne elegyedjenek, mert sok munkával kellett nekem azokat a leveleket olyan rendbe venni, a mint mostan vannak,

s külön-külön mindenik jószágról való leveleket, különösen csomóba kötni s betűk szerint úgy regisztrálni a veresbőrű könyvben, mert ordo est anima verum. Az atyámról maradtott egy nagy veres bőrtáblájú könyv, melyben maga írásai vannak és hit szerint abban leírta a maga jószágait: mi illeti azokból a jószágokból, s mi nem illeti a leány ágat; ez a könyv is ott vagyon a leveles ládában, azt a könyvet is ugyan szorgalmasan meg kell tartani, s olvasni, mert azzal oltalmazhatja a fiam derekason magát Borberekiné gyermekei ellen. A szegény atyám testamentoma is ott vagyon az én leveleim között, ugyan az atyám hit szerint való írása az ajtai jószágról, azokra is igen jó gondot viseljen. A nagyatyám testamentoma is ott vagyon az én leveleim között.

A mely adósságaimról obligatóriák vannak, azok az itthon való zöldfestékű vasas ládamba vannak egy csomóba kötve, a legnagyobbik középső fiókban. A segesvári ezer, és nagy-sinki ezer forintokról való obligatóriák brassai szálláson a boltban fekete-bőrű vasas ládában vannak, annak a ládának koltsai az itthon való zöldfestékű vasas ládában, balkézfélől való legalsó fiókban vannak egybekötve; a zöld ládának pedig és a leveles ládának kolcsai egybekötve egy szíjjuban a kalamáris ládának balkézfélől való alsó fiókjában vannak, annak a három ládának kolcsait a fiam se feleségemnek, se másnak senkinek kezébe ne adja, hanem magánál tartsa jó őrizet alatt, mert azokban vagyon az eddig sok változásim, kárvallásim között megmaradtott kevés bonumainnak substantiája.

20. A nagy-ajtai reformáta ekklésia dolgaira már sok esztendőktől fogva én viseltem gondot, pénzt kiadtam, feles interesttel szaporítottam, a mint azokról a zöldfestékű ládában külön csomóba kötve vannak írások és ott hit szerint leírtam, mit perczipáltam én az ekklésia pénziből, mit hová erogáltam, micsoda adósságai vannak az ekklésiának; a lelkire kötöm a fiannak, a mint én életemben, ő is az én holtom után igaz lélekkel folytassa ennek a gyámoltalan árva ekklésiának dolgait, ugyan azon csomóban vagyon írás, mely nagy bajjal tudtam én templom-helyet obtineálni itt a kastély sánczában.

A nagy-ajtai kastély directióját pedig mely nagy terhes fáradsággal s csaknem életem veszedelmével vettem ki az unitária ekklésia kezéből, s micsoda contractus vagyon azon dologról, úgy több literale instrumentumok megvannak a leveles ládában egy csomóban, mely levelek csomójára ilyen fellyül való írás vagyon: A nagy-ajtai kastély és porkoláb iránt való dolgok. Sőt azon contractust szóról-szóra beírtam authentice a nemes szék protocollumába, hogy ha casu quo az itt nálam lévő originális contractus elveszne is, a protocollumból akármikor kirathatni. Tudom az én

holtom után, ezek a nagy-ajtai irigy unitáriusok berzenkedni fognak, hogy a kastély és porkoláb directióját visszavehessék az unitária ekklezsia keze alá. De ha Isten az én fiamot életben megtartja, rá vigyázzon és semmiképpen meg ne engedje, hogy a mit én a reformáta religio hasznára nagy terhes munkámmal véghezvittem, az én holtom után felfordítsák, vagyon annak manutentiojára erős contractus, sub poena decretalis calumniae. Ezt a dolgot specialiter recomendálok az édes fiamnak, el is hiszem, mint igaz református ember, gondot visel rája az én Istenem kegyelmes patrociniuma által. A mely jó Isten engemet igazgatott abban a dologban, a fiamot is kegyelmesen manuteneálja.

Ennek a nagy-ajtai ekklesiának, a mint feljebb is emlékezetet tettem, testálók száz forintokat, azt a pénzt a fiam adja ki valamelyik faluban jó contractus, jó kezesség alatt, úgy, hogy esztendőnként való interesse fordíttassék az itt fungáló református pap intertentiojára, mivel igen kevés ingredientiaja vagyon az itt való szegény predikátornak, a capitalis summa pedig mindenkor maradjon meg az itt való reformáta ekklesia számára.

Idvezült testvérhugomat én kifizettem egy pénzig, a szegény atyám testamentuma szerint, úgy szintén a mi kevés része lett volna is az ajtai jószágban, az iránt is egészben contentáltam, sőt azután is sok esztendőig, míg Brassóban nyomorgott, egész holtáig minden esztendőben pénzzel, gabonával segitettem; ő már elment ez árnyékvilágból, nyugtassa meg az Isten testét, lelkét, sok szenvedései, nyomoruságai után az örök boldogságban; testvér öcsém Cserei János úr kifizette-e szegényt a csiki jószágból, nem tudom, nekem sokszor sirva panaszkodott szegény hugom, hogy nem akar az öcsém fizetni; én arról nem tehettem, mert mikor az öcsémmel megosztoztunk, az ajtai, ágostonfalvi jószág nekem jutott, oly conditioval, a hugaimnak a mi részek lehet itt nagy-ajtáni jószágban, én fizessem ki: a csiki jószág jutott az öcsémnek, oly conditioval, a mi részek lehetnek a leányoknak a csiki jószágban, ő fizesse ki a maga részéről. Én kifizettem mind a két hugaimat, a mint arról való hiteles contractusok megvagnak a leveles ládámban, úgy a veresbőrű könyvemben is, beírva folio 96 és 97.

21. Én igaz hitem szerint írom, senkinek egy pénzzel sem vagyok adós, talán az én Istenem ez után is, míg itt nyomorgok, megoltalmaz, hogy másnak meg ne adósodjam.

22. Azt is szükségesnek tartom megjelenteni, a mint feljebb is írtam, feleségem sok infestatiojára magam megszűkösitésével is adtam kétszázhetven forintokat egyszersmind a feleségemnek kölcsön, mely pénzzel jószágot is vásárolt magának Nyujtódon, az ő nyujtói jószágának pedig teljességgel semmi hasznát nem vettem, soha ott nem laktam, sem onnan az én ajtai házám szükségeire onnan sem-

mit nem hoztanak, maga vette egyedül hasznát, azt a pénzt pedig oly contractus alatt adtam, (mely contractus megvagyon a zöld-festékű vasas ládában, az adósságaimról való levelek csomójában), hogy még életemben azt a pénzt nekem megfizesse, ha meg nem fizetné, holtom után tudójék abban a pénzben, a mit neki legáltam ebben a testamentumban, ha pedig az én feleségem holtom után meghal, az a pénzzel vásárlott jószág maradjon a szegény Chriska leányomról maradt Zejk József unokámra, ha ő is szegény (melyet a jó isten kegyelmesen távoztasson), magtalanul meghalna, az én fiam, vagy a fiam defectussán a leányaim és azoknak gyermekei azon kétszázhetven forintokig ott Nyujtódon feleségemről maradt annyit érő jószágot a contractus szerint elfoglalhassák és mindaddig birhassák, valamig feleségem testvér-attyafiai az én fiamnak vagy több gyermekeinek azon summa pénzt egyszersmind leteszik, mely dologra a feleségem kézbeadással magát obligálta.

23. Ha ezen testamentaria dispositiomat az én holtom után az én házas leányaim, meg nem elégedvén, a mit fiamnak, feleségemnek legáltam, azért ötet háborgatnák, törvénnyel prosequálnák; úgy adósságaim, jószágaim iránt, a mely dispositiót tettem, azok iránt infestálnák: eo facto az első feleségemtől maradt három házas leányaim a marosszéki, káli jószágokban addig részt ne vehessenek, míg azon jószágon levő kétezeröttszáz forint pénzemet a fiamnak deponálják, úgy Chriska leányomtól maradt unokámnak, Zejk Józsefnek, a szt.-páli jószágot és karácsonfalvi jobbágyokat feleségem holta vagy másodszori férjhezmenetele után legáltam, ő is azt egészben amittálja s szálljanak a fiamra, mert mindeneket magam sok esztendőek alatt való terhes szolgálattal kerestem, azzal keresett pénzzel szerzettem, vettem, szabad voltam vele olyan dispositiot tenni azok iránt, a mint nekem helyesebbnek tetszett. A négy házas leányimnak kiházásításokra többet költöttem hatezer forintoknál, készpénzt is adtam külön-külön négy-négyszáz forintokat, ériék meg vele az édes leányaim, mert az ajtai jószág cum appertinentiis annyi pénzt nem érne.

Hasonlóképpen, ha feleségem ezen testamentaria dispositiom ellen cselekednék, a fiamat, leányaimat akármi úton-módon turbálná, törvénnyel fásasztaná, vagy azokon kívül, a mit neki legáltam, egyéb akármi névvel nevezendő bonumaimat eldugná, eltitkolná, másnak általadná, vagy leveleimet, írásaimat, veresbőrű nagyobb könyvemet, fejbőrű jegyzőkönyvemet elsikkasztaná: valamiket neki legáltam, örökösön amittálja és azok szálljanak az én fiamra; a fiam holta után az én házas leányaimra vagy azoknak gyermekeire, mert mint feljebb is megírtam, az én házamhoz egy pénzt sem hozott, egy talpalatnyi jószágát soha sem birtam, sem ő vele laktomban az ő industriája által egy pénzt sem kerestem, sem az ő jószágából

egy pénz érő proventust soha nem láttam, sem egy véka gabonát is ilyen felette szűk időben, mikor itt közöttünk gabona nem termett, ott pedig Nyujtódon bőven termett mindenkor, onnan az én ajtai házam szükségére nem hoztanak, hanem készpénzen, felette drágán kellett gabonát vennem házam intertentiojára, eddig az utolsó vénségemig, a mit udvarnál laktomban kerestem, abból éltem, abból költöttem, abból vásárlottam, zálogosítottam szántóföldeket, szénafüveket, jobbágyokat, abból adtam ki kölcsön, hogy az aratásra dolgozzanak, úgy folytattam kevés oeconomiámat, abból ruháztam gyermekeimet, cselédeimet, mert ha az az ifjúságomban keresett pénzem nem lett volna, nem hogy valamit acquiráltam volna, sőt igaz hitem szerint írom, östől maradott jószágomat is el kellett volna adnom ennyi sokrendbeli változásaim, kárvallásaim között, mert az ajtai jószág proventussából csak az asztalomra való expensát sem tudtam volna kipótolni; köszönje meg az édes feleségem, a mi ennyi sok romlásaim, kárvallásaim között megmaradhattott kevés javaimból, a mit neki legáltam, ha nem kell, keressen többet magának a maga jószágából, különben is tudja a maga lelke, tudják mások is itt a faluban s a nemes székben is, micsoda engedelmességgel, becsülettel, kedvkereséssel viseltete hozzám már sok esztendőktől fogva utolsó vénségemben, mikor nagyobb szükségem lett volna a nyugodalmas életre, a szüntelenül miatta való keserves patientiával kellett az időt kedvetlenül eltöltenem; ötször-hatszor is elment egy esztendőben Nyujtódra, mindenkor három-négy hétig is ott lakott, én egyedül nyomorogtam sokszori terhes betegségekben, gyámoltalanul itt Nagy-Ajtán. Az én cselédeknek se pénzfizetésekre, se ruházatjokra soha nem költött egy pénzt is, szolgálknak, szolgállóknak én fizettem, sem egy font húst, vagy egy étel fagygyat, vagy fűszerszámot, még csak szappant is nem kellett a magáéból venni, hanem mindeneiket készpénzemmél én vettem, magának is mind őszi, mind tavaszi, brassai sokadalmak alkalmazásával, minden esztendőben bizonyos summa forintokat adtam maga különös szükségeire, úgy lenre, gyapotra, a mint az én fejbőrű könyvemben esztendőnként specificálva vannak. A nagy-ajtai malmom egész vánját minden esztendőben neki conleráltam, hogy fordítsa maga hasznára. Én irántam nem lehet méltó panassza.

Ezt a testamentária dispositiomat holtom után mind az én leányaimnak, vagy azoknak gyermekeinek, sőt magának is a feleségemnek, ha úgy kívánja, párban adja ki a fiam pro futura illorum cautela; ezen originált pedig a fiam magánál jó gondviselés alatt conserválja.

Végezetre az én édes, hozzám engedelmes, engemet megbecsülő, soha meg nem szomorító egyetlen-egy fiamat az én édes leányaimmal együtt atyai szeretettel s indulattal kérem, az Istent

féljék, az imádságot gyakorolják, a szegényeknek alamizsnálkodjanak, a királyt tiszteljük, az Isten szolgáit megbecsüljük, egyéb rendbeli embereket is, kit-kit a maga rendiben tisztességgel illessék, atyafiakul egymást igazán szeressék, szükségekben, nyomorúságokban egymást mint testvératyafiak oltalmazzák, egymásra ne irigykedjenek, kegyes életben gyönyörködjenek, az igaz reformata religióban mind holtig állhatatosan megmaradjanak, ha szintén az igaz vallásért rabságot szenvednének is, vagy akármiféle kínos halállal meg kellene is halniok, attól semmiképen el ne tántorodjanak, ha lelkek idvességét kívánják, alázatosok, engedelmesek, békességes türelemmel, mindenkivel jóltevők, mindenkhez magokat, minden tisztességes dolgokban jól alkalmaztatók, takarékosok, józanok és minden jóságos cselekedetekben képmutatás nélkül magokat gyakorlók, igaz beszédűek legyenek. A mint mindezekről az én veresbőrű nagyobb könyvemben sok szép intések és oktatások vannak. A feleségemet megbecsüljük, ok nélkül meg ne kesergessék, fősvények ne legyenek, de ne is tékozzanak, más ember barátságáért magokat meg ne szegényítsék, a restségnek, sokáig való aluvásnak, felettébb való jóllakásnak békét hadjanak, mert sok embereket tudok én Erdélyben, a kiknek elég pénzek, jószágok volt, de addig pompáztak, vendégeskedtek, utoljára száraz kenyeret sem kaphatnak, mert azt mondták a régi igaz magyarok: a jóllakásnak koplalás a vége. Azért úgy készítetek ebédet, vacsorára is legyen miből főzni, ha azt meg nem kimélték, a mitek vagyon, mikor aztán megszorultok, keveset, sőt semmit sem bízhattok más ember adakozásához; jobb, hogy gonosz akarótokra maradgyon holtotok után a mi leszen, mintsem éltetekbe megszegényedjete és jó akarótok segítségére szorúljatok, Későn kimélik akkor a bort, mikor csak a sepreje maradott meg. Az isteni tiszteletet, akármely szorgos dolgokat legyen, soha el ne mulasszátok. Az Isten szolgáit tápláljátok, soha a világi tekintetért lelketek ismeretét meg ne sértsétek, egyszóval szentül, kegyesen, igazán éljete, így leszen, legyen is az én Istenemnek minden ki-gondolható testi s lelki áldásai rajtatok s világ végezetig való maradváitokra.

Azt is hagyom feleségemnek, édes jó fiamnak, leányaimnak, vegyene példát én rólam, mely sok reménytelen, vészedelemekben, nyomorúságokban, kárvallásokban, halálos keserőségekben, szörnyű, irtóztató nyavalyákban, hallatlan kísértetekben, rabságokban, számkivetésekben s egyéb sok változásokban forgottam én szüntelenül teljes életemben, de soha az én Istenemben való bizodalमतat félbe nem hadtam, hanem ő szent felségétől nekem ingyen ajándékozott igaz hitemnek mórtekíhez képest, midőn mások világi életem, sőt idvességem felől is kétségben estenek, én akkor is egyedül az én Istenemben bíztam, minden reménységemet ő benne vettem, a ki-

nek kegyelmes jóvoltában soha eddig utolsó vénségemig meg nem fogyatkoztam, mert a hol mindnyájan úgy gondolkodtanak, hogy utolsó spiczre jútott életemnek s dolgaimnak állapotja, ott mutatta ki sok ízben az én Istenemnek csudálatos szabadítása önön magát, a mint ezekről egy sárgabőrű könyvemben szép példákat olvashatnak az édes fiam, leányaim; ők is azért az én holtom után, ha minden emberi reménységtől, segítségtől, eszközöktől megfosztattatnának is, ha a halál kapujáig vonattatnának is, el ne csüggedjenek, hanem az Istenhez kiáltsanak, egyedül az Istenben bízzanak, oltalmat, szabadulást az Istentől várjanak, meglátják, bizony meglátják alkalmas időben az isteni segítséget, vigasztalást, szabadulást, csak ők is éljenek kegyesen, hogy így holtom után s holtok után, a mint világi háborunknak tengerében velem együtt eveztenek, úgy a mennyei boldog dicsőségben én velem együtt az én jó Istenemnek szentséges országának boldogságos látásában mind örökkön-örökké örvendjenek: kinek mennyen-földön adassék minden dicséret, dicsőség, tisztesség, hálaadás és biradalom szent fiával és szent lelkével egyetemben. Amen. Amen. Amen.

Ezt a testamentária dispositiót utolsó vénségemben, boldogtalan világi életemnek hetvenkilenczedik esztendejében szóról-szóra magam kezemmel írtam le egészen. Négy helyen én is corrigáltam, subscribáltam, magam tulajdon pecséttemmel, fennhagyván magamnak intacte azt a facultást és szabadságot, ha ezután akármi időben még az árnyékvilágon kell nyomorganom, a miben ezt a Testamentumot vagy egészen, vagy rész szerint változtatni akarom, a mit belőle elveszek, vagy hozzá teszek, a mi formában halálomkor találta, az szerint maradjon in vigore.

Signatum in Nagy-Ajta, a magam tulajdon házamnál die 10. mensis Januarii Anno 1746.

(P. H.)

Nagy-ajtai idősbik Cserei Mihály m. t. k.

Mi az ide alább megírt nemes személyek, adjuk tudtára mindeneknek, a kiknek illik, praesentibus et futuris, quod in hoc anno praesenti 1746. die 10-a Januarii hivata minket nagy-ajtai tekintetes idősbik Cserei Mihály úr a maga nagy-ajtai lakó házához és ezen testamentaria dispositiót in pari et originali praesentálván mi nekünk, melyet ő kegyelme tulajdon maga kezével írt egészen és a maga neve alatt is subscribált, s megpecsételt, elméjének egész épségében lévén, viva voce mi előttünk, minket kézbeadással megbírálván, attestala arról és declarálá magát, hogy ez az ő kegyelme utólszori testamentária dispositiója s azt akarja, hogy holta után is in suo vigore et esentia megmaradjon, reserválván mindazáltal ő kegyelme magának azt a libera facultást, hogy ennek utána ha ezen testamentária dispositióhoz valamit addálni, vagy akármi részében mutálni akar, egész holtáig teljes szabadságában álljon; mely dolog,

hogy eképpen ment a mi praesentiánkban véghez, mint ő kegyelmétől kézbeadással authoralt regiusok arról adjuk ezen testimonialis levelünket futura pro cautela sub bona fide nostra Christiana, kezünk írása és szokott pecséte alatt. Actum A. et die supranotatis, locoque praespecificato.

(P.H.) Nagy-ajtai Donát György m. t. k., (P.H.) Gazdag Mihály m. t. k.
 ns. Miklósvárszék hűtös notáriusa. bölöni nobilis.

NB. A mely gyémántos gyűrűje a testvéröcsémnek, Cserei János uramnak, nálam volt zálogban, azon gyűrűt az öcsém fia, ifjabb Cserei Farkas uram kiváltotta s a fiam a gyűrűt kezébe is adta az öcsémnek a közelebb elmúlt 1747. esztendőben, die 20-a Octobris mensis, azt is akarnám megírni pro futura cautela. Signatum in Nagy-Ajta Die 5 mensis Junii A. 1748.

Nagy-ajtai idősbik Cserei Mihály m. t. k.

NB. A mint ezen testamentumban olyan dispositiót tettem volt, hogy az én holtom után az én feleségem maga jószágában, Nyujtón akar lakni, a mig az én nevemet özvegységében viseli, Segesvárott lévén ezer forint, ugy Nagy-Sinken is ezer forint adóságom, azon pénznek annualis interesséből a fiam adjon annuatim hatvan forintokat, de mivel in anno 1748. a nagy-sinkiektől felvettem egészben az ezer forintokat és onnan már interest nem fizetnek, sőt azon ezer forintokat költöm mindennapi sok szükségemre már negyedik esztendőtől fogva, kevés maradott is benne, a mi el nem költ, mert én egy pénzt is nem tudok keresni, azért az én fiam nem tartozik az én holtom után afféle interesből a feleségemnek egy pénzt is fizetni, hanem a segesvári ezer forint, mind annualis interessével együtt legyen övé és az ő gyermekeié, a mint ezen testamentumban is megírtam. És mivel a szent Istennek példa nélkül való sulyos ítéletei szállottanak rám, a sok irtóztató betegségek annyira debilitáltak, hogy három esztendőtől fogva soha egyszer is, a mely kis házban nyomorgok, az ajtómon ki nem mehettem, sőt meg sem mozdulhatok helyemből, hanem két felől fogva vezetnek vagy a tűzhöz, vagy az asztalhoz, vagy az ágyamban; nem tudom meddig kell nyomorognom ezen a boldogtalan világon, sőt ilyen siralmas boldogtalanságban is két deákok által evocáltatott a fiscalis director, mind a m. gubernium eleiben, mind a méltóságos táblára, ha ott megkárosítanak, úgyszintén boldogtalan házam s cselédeim intertentiójára s fizetésekre sok egyéb szüntelenül való szükségeimre, ha a mi kevés pénzemet, egyéb belső javaimat kénytelenség alatt el kell költenem, minthogy udvarnál laktamban terhes szolgálattal kerestem, eddig is abból éltem, ha nem marad is az én holtom után, én arról nem tehetek, ha mi marad, legyen mind az édes fiamé, a feleségem érje meg azzal, a mely háromszázhetven forintokat készpénzül életemben neki adtam és a karácsonfalvi

jobbágyokkal, s szt.-páli jószággal, melyeket ötszázhusz forintokkal készpénzzel váltottam ki az urtól, báró Dániel István uramtól, ő nagyságától, olyan modalitással hagyom pedig a feleségemnek, a mint ezen testamentumomban declaráltam. A mely három rend igen szép ezüstdrótos övet a feleségemnek legáltam, melyet magam pénzemmel vettem volt, azon övet, igaz hitem szerint írom, a feleségem kezébe adtam, most is nála vagyon, nem praetendálhatja az én holtom után a fiamtól. A négy házas leányaimat (kettő közülök kegyes istenfélő jó leányaim nagy keserűségemre megholtanak, ketteje nagy gyötrelmemre életben maradt) olyan gazdag készü-
lettel, drága arany, gyöngy, köves portékákkal házassítottam ki, mindeniknek készpénzt, külön-külön négyszáz forintokat készpénzt adtam, az én holtom után ha mi maradna is az én bonumaimból, házi portékákból, marhákból, semmit az én fiamtól holtom után nem praetendálhatnak és a fiam sem tartozik adni semmit is, a mint világosan írja a Decret. P. 1. Tit. 99. circa finem. A szegény fiainak annyi sem marad, mennyit csak egyik leányomnak adtam kiházasítása alkalmatosságával. Ezen praemittált modalitás szerint akarom az én tölem tett testamentaria dispositiómat most is confirmálni, úgy mindazáltal ezután is, a míg itt nyomorgok, ha valami résziben azon testamentumot qualificálni, variálni, mutálni kelletnék, a fennforogható circumstantiákra nézve, a mi formában az én holtomkor találtak, a szerint maradjon in vigore et valore. A testamentomban speciált feketé bőrrrel borított vasasládám brassai bíró Christophorus Seintvald uram boltjában vagyon letéve, prosecura custodia, mely ládákat az én akaratomból in hoc anno praesenti 1751. die 5-a Februarii az én fiam vitetett oda, azon ládáknak kölcsai brassai bíró úr írásával együtt az én zöldfestékű vasas ládámnak balkézfelől való legalsó fiókjában vannak. Sigaatum in Nagy-Ajta die 15-ta mensis Februarii A. 1751.

Nagy-ajtai idősbik Cserei Mihály m. t. k.

(P. H.)

Praesentem copiam vero suo originali per illustrissimum dominum consiliarum gubernialem Alexium Cserei de Nagy Ajta coram nobis producto in omnibus conformem esse fide nostra mediante testamur. Claudiopoli die secunda mensis Junii Anno Domini Millesimo Octingessimo Vigesimo Octavo.

(P. H.) Ignatius Pál alias Palfi et (P. H.) Ludovicus Boér,
de Homoród Lövéte nob de Szkóré

Cancellistae Regio Guberniales.

Correcta per nos.

(Eredetije a gr. Tholdalagi-család radnótfájai levéltárában; hiteles másolata özv. Cserey Mihályné úrnő tulajdonában.)

Közli: SZÁDECZKY LAJOS.